

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

Врз основа на член 103, став (4) од Законот за квалитетот на земјоделските производи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10 и 53/11), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, донесе

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ НА ОДРЕДУВАЊЕ НА КАТЕГОРИИ ОВЦИ И КОЗИ И КЛАСИРАЊЕ НА ТРУПОВИТЕ ОД ОВЦИ И КОЗИ ОДНОСНО ЈАГНИЊА И ЈАРИЊА СО ОЦЕНУВАЊЕ НА ЛИНИЈА НА КОЛЕЊЕ (*)

(*) Со овој правилник се врши усогласување со Регулативата на Комисијата за утврдување на детални правила за примена на Регулатива (ЕК) бр. 1234/2007 на Комисијата во однос на пазарните стандарди за месо од говеда, свињи, овци и кози, CELEX бр. 32008R1249.

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на одредување на категории овци и кози и класирање на труповите од овци и кози односно јагниња и јариња со оценување на линија на колење.

Член 2

(1) Класирање на труповите од овци и кози односно јагниња и јариња согласно овој правилник се врши во кланичните капацитети.

(2) Заради одредување на категоријата и класирање, труповите од овци и кози односно јагниња и јариња примарно се обработуваат после искрвавувањето, вадењето на внатрешните органи-евисцерацијата и дерењето.

(3) Примарно обработениот труп од овци и кози односно јагниња и јариња е труп или половина без нозе, со или без глава, со или без органите од торакалната и стомачната празнина (срце, бели дробови, црн дроб, бубрези и стомачна марамица), без сексуалните органи и за нив врзаните мускули и без вимето и мамарната маст. Воколку трупот/половинката е без глава, главата треба

да е одвоена од трупот или половинката во атлоидо-окципиталниот зглоб а нозете треба да се отстранети во карпо-метакарпалниот или тарзо-метатарзалниот зглоб.

(4) Примарно обработениот труп или половина од овци и кози или јагниња и јариња може да е со или без бубрезите, бубрежната и пелвичната маст.

Член 3

(1) Одредувањето на категории и класирањето на труповите и половинките од овци и кози односно јагниња и јариња се врши со одредување на возраста, мерење на масата (за лесни јагниња) и со оценување на меснатоста (конформација на трупот) и покриеноста на трупот со лој (степен на масна обвивка).

(2) Одредувањето на категориите и класирањето на труповите во соодветните класи со оценување на меснатоста (конформација) на труповите и покриеноста на трупот со лој (степен на масна обвивка) се врши врз основа на критериумите за меснатост и степен на масна обвивка на профилите на труповите наведени во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Член 4

Дополнително одредување на категориите и класирањето на труповите во соодветни класи со оценување на меснатоста (конформација) на труповите и покриеноста со лој (степен на масна обвивка) се врши врз основа на критериумите за меснатост на есенцијалните (основните делови) на трупот или половинката (задната четвртина, грбот и плешката) и степенот на масна обвивка на надворешната и внатрешната страна на трупот, наведени во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

Член 5

Дополнително одредување на категориите и класите на труповите од јагниња и јариња со маса на труп помала од 13 кг според масата на трупот/половинката, бојата на месото одредена на местото rectus abdominis во согласност со стандардизиран дијаграм на бои и покриеноста на трупот со лој (степен на масна обвивка) се врши врз основа на критериумите наведени во Скалата за класификација од Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

Член 6

Со денот на отпочнувањето на примената на овој правилник престанува да се применува Правилникот за квалитетот на месото од добиток за колење, од живина и од дивеч („Службен лист на СФРЈ“ бр. 34/74, 26/75 и 13/78).

Член 7

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2013 година.

Бр. 08-10178/4

23 јануари 2012 година Министер,

Скопје Љупчо Димовски, с.р.

1. КРИТЕРИУМИ ЗА МЕСНАТОСТ НА ПРОФИЛИ НА ТРУПОВИ И ПОЛОВИНКИ ОД ОВЦИ И КОЗИ ОДНОСНО ЈАГНИЊА И ЈАРИЊА

Ознака (Класа на меснатост)	Одредби за развиеност на профилите
S	Профилите екстремно конвексни, исклучителна развиеност на мускулите (труп од тип на двојна мускулатура)
E	Сите профили конвексни до супер конвексни, исклучителна развиеност на мускулите
U	Профилите во целост конвексни, многу добра мускулна развиеност
R	Профилите во целост прави, добра мускулна развиеност
O	Профилите прави до конкавни, просечна мускулна развиеност
P	Сите профили конкавни до многу конкавни, лоша мускулна развиеност

2. КРИТЕРИУМИ ЗА СТЕПЕН НА НА ТРУПОВИ И ПОЛОВИНКИ ОД ОВЦИ И КОЗИ ОДНОСНО ЈАГНИЊА И ЈАРИЊА

Класа на масна обвивка	Одредби за степенот на масна обвивка
1 Ниска	Никаква до слаба покриеност со масна обвивка
2 Слаба	Тенка масна обвивка, месото е видливо скоро секаде
3 Средна	Месото со исклучок на задната четвртина и плешката, скоро секаде е покриено со масна обвивка а има и тенки наслаги на маст во торакалната празнина
4 Висока	Месото е покриено со масна обвивка, но на задната четвртина и плешката е делумно видливо, а има забележителни наслаги на маст во торакалната празнина
5 Многу висока	Целиот труп или полутка е покриена со масни наслаги и има значителни наслаги на маст во торакалната празнина

1. КРИТЕРИУМИ ЗА МЕСНАТОСТ НА ОСНОВНИТЕ ДЕЛОВИ НА ТРУПОТ И ПОЛОВИНКАТА (ЗАДНА ЧЕТВРТИНКА, ГРБ, ПЛЕШКА)

Класа на меснатост	Дел на труп / половина	Дополнителни одредби
S Најдобра	Задна четвртина: Грб: Плешка:	двојно мускулест. Профилите се исклучително конвексни. исклучително конвексен, исклучително широк, исклучително дебел исклучително конвексна и исклучително дебела
E Одлична	Задна четвртина: Грб: Плешка:	многу дебела. Профилите се многу конвексни многу конвексен, многу широк и многу дебел до нивото на плешката многу конвексна и многу дебела
U Многу добра	Задна четвртина: Грб: Плешка:	дебел. Профилите се конвексни. широк и дебел до нивото на плешката дебела и конвексна
R Добра	Задна четвртина: Грб: Плешка:	профилите се претежно рамно. дебел, но потесен кај плешката добро развиена, но потесна
O Средна	Задна четвртина: Грб: Плешка:	профилите со тенденција за мала конкавност недоволно широк и дебел со тенденција кон тесна. Недоволно дебела
P Слаба	Задна четвртина: Грб: Плешка:	профилите се конкавни до многу конкавни тесен и конкавен со видливи коски тесна, рамна и со видливи коски

2. КРИТЕРИУМИ ЗА СТЕПЕН НА МАСНА ОБВИВКА НА НАДВОРЕШНАТА И ВНАТРЕШНАТА СТРАНА НА ТРУПОТ

Класа на масна обвивка	Критериуми		
1. Ниска	Надворешно	Траги од или без видливи маснотии	
	Внатрешно	Стомачен дел	Траги од или без видливи маснотии на бубрезите
		Граден кош	Траги од или без видливи маснотии меѓу ребрата
2. Слаба	Надворешно	Тенок слој на масна обвивка го покрива дел од трупот, но може да е послабо изразена на екстремитетите	
	Внатрешно	Стомачен дел	Траги од или тенок слој маснотии на дел од бубрезите
		Граден кош	Јасно изразени мускули меѓу ребрата
3. Средна	Надворешно	Тенок слој маснотии на скоро целиот труп. Лесно задебелени масни зони во основата на опашката	
	Внатрешно	Стомачен дел	Тенок слој маснотии на дел или целите бубрези
		Граден кош	Сеуште видлива мускулатура меѓу ребрата
4. Висока	Надворешно	Дебел слој маснотии на скоро целиот труп, но може да биде потенок на екстремитетите и подебел на плешките	
	Внатрешно	Стомачен дел	Бубрезите се покриени со маснотии
		Граден кош	Мускулатурата меѓу ребрата може да биде исполнета со маснотии. На ребрата има лесно видливи масни наслаги
5. Многу висока	Надворешно	Многу дебела масна обвивка Понекогаш се видливи парчиња маснотии	
	Внатрешно	Стомачен дел	Бубрезите се обвиени со дебел слој маснотии
		Граден кош	Мускулите меѓу ребрата се исполнети со маснотии. На ребрата видливи се масни наслаги.

**СКАЛА ЗА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ТРУПОВИ НА ЈАГНИЊА СО ПОМАЛКУ ОД 13 кг
МАСА НА ТРУП**

Категорија	А		В		С	
Маса	≤ 7 кг		7,1 — 10 кг		10,1 — 13 кг	
Квалитет	Прв	Втор	Прв	Втор	Прв	Втор
Боја на месото	Светло розова	Друга боја или друго ниво на маснотии	Светло розова или розова	Друга боја или друго ниво на маснотии	Светло розова или розова	Друга боја или друго ниво на маснотии
Класа на масна обвивка (*)	(2) (3)		(2) (3)		(2) (3)	

(*) Како што е утврдено во степенот на масна обвивка на надворешната страна на трупот во членовите 3 и 4 од овој правилник.